

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP - KNPS.431.1.69.2022.AO

Wrocław, dnia 15 maja 2023 r.

Pan
Janusz Sobol
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
ul. Kościelna 10-12
57-220 Ziębice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 13 do 16 grudnia 2022 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, inspektorzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Alicja Ostrowska - przewodnicząca kontroli, Dorota Kamińska - kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej w Ziębicach. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2022 r. Tematem kontroli była ocena realizacji zadań wynikających z ustawy oraz standardu usług określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem” oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 13 grudnia 2022 r.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Domu był Pan Janusz Sobol, który odpowiadał za wykonanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień. Ustalenia kontroli dokonane w oparciu o udostępnioną dokumentację, informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora oraz pracowników Jednostki, zostały zawarte w protokole, który podpisano bez zastrzeżeń i odesłano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego Nr PS.II.9013/26/2002 z dnia 16 grudnia 2002 r., Dom Pomocy Społecznej w Ziębicach (zwany dalej "Jednostką" lub "Domem") jest przeznaczony dla 120 osób przewlekle somatycznie chorych. Jednostkę wpisano do wojewódzkiego rejestru domów pomocy społecznej pod numerem 20/2002. Dom funkcjonuje w oparciu o Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXIII/188/2009 Rady Powiatu Ząbkowickiego z dnia 17 września 2009 r. oraz Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Uchwały nr 13/2019 Zarządu Powiatu Ząbkowickiego z dnia 1 lutego 2019 r. Dom działa w oparciu o uregulowania wewnętrzne, wprowadzone zarządzeniami Dyrektora Domu.

Na dzień kontroli było 120 mieszkańców. W losowo wybranej dokumentacji mieszkańców znajdowały się decyzje o skierowaniu i umieszczeniu w Jednostce oraz decyzje ustalające odpłatność za pobyt w Jednostce, o których mowa w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy. W okazanej podczas kontroli dokumentacji ww. osób główne schorzenia mieszkańców stanowiły: choroby układu krążenia, cukrzyca, stany po udarach, zespół psychoorganiczny, dysfunkcje narządu ruchu, choroby układu moczowego, oddechowego, pokarmowego, SM, choroby nowotworowe, organiczne zaburzenia osobowości, głębokie otępienia starcze, zespół zależności alkoholowej, choroby narządu wzroku, schizofrenia, schorzenia dermatologiczne. Byli również mieszkańcy którzy zgodnie z oznaczeniem w orzeczeniu stopnia niepełnosprawności posiadali wyłącznie upośledzenie umysłowe lub zaburzenia osobowości – 3 osoby, natomiast 30 osób miało choroby lub zaburzenia psychiczne. Dom powinien funkcjonować w sposób zapewniający właściwy zakres usług, zgodny ze standardami określonymi dla danego typu domu, w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańca domu. Stwierdzono brak zasadności skierowania do Jednostki u 33 mieszkańców. Ww. osoby winny otrzymać zakres usług zgodny ze standardami określonymi dla innego typu domu. Ponadto Domy dla mieszkańców przewlekle somatycznie lub przewlekle psychicznie chorych a także dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie lub fizycznie zgodnie z ustawą nie mogą być łączone, wobec powyższego osoby z ww. schorzeniami winny otrzymać pomoc w odrębnych Domach zgodnych z jego typem, gdyż celem domu pomocy społecznej jest zapewnienie schronienia, fachowego doradztwa i opieki stosownie do stanu zdrowia, nawiązywanie prawidłowych relacji z otoczeniem, a także możliwie najlepsze dbanie o stan zdrowia.

Dyrektor Domu spełnia kryteria określone w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy

Dom zapewniał dostęp mieszkańcom do informacji na temat ich praw. Przeprowadzono rozmowy z pięcioma mieszkańcami, którzy informowali, że czują się w Domu dobrze i bezpiecznie, a pracownicy odnoszą się do nich z godnością i szacunkiem. Mieszkańcy potwierdzili, że przy zabiegach higienicznych zachowywana jest intymność. Rozmówcy nie wskazywali na sytuacje, w których byliby traktowani w sposób przez nich nieakceptowany. Rozmówcy informowali, że nie spotkali się z oznakami wrogości ze strony pracowników. Dyrektor Domu oświadczył że w okresie objętym kontrolą nie stosowano przymusu bezpośredniego, a przedłożony kontrolującemu rejestr zastosowania przymusu bezpośredniego nie przedstawiał żadnych wpisów.

Na terenie Domu działał zespół terapeutyczno - opiekuńczy, który realizował zadania określone w § 2 i 3 rozporządzenia. Wszyscy mieszkańcy posiadali opracowane indywidualne plany wsparcia, których realizację koordynował pracownik pierwszego kontaktu, co jest zgodne z § 2 ust. 4 i § 3 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia. Pod wszystkimi sprawdzonymi planami znajdowały się podpisy członków zespołu terapeutyczno- opiekuńczego i podpisy mieszkańców (o ile to możliwe).

Dom gwarantował świadczenie pracy socjalnej zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, przez zatrudnionych trzech pracowników socjalnych na trzech etatach, co spełniło wymóg § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia. Ponadto Jednostka spełniła warunki w zakresie zapisów § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia dotyczące zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem, który udzielał konsultacji na terenie Domu pięć razy w tygodniu.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Zespołu Terapeutyczno - Opiekuńczego spełniał wymogi określone w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b cytowanego rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej tj. miał wartość 0,50 na jednego mieszkańca Domu.

Zespół Terapeutyczno-Opiekuńczy uczestniczył w okresie objętym kontrolą w szkoleniach dotyczących praw mieszkańca. Ustalono że odbyły się szkolenia na temat kierunków prowadzonej terapii a także metod pracy z mieszkańcami, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej. Wobec powyższego został zrealizowany obowiązek wynikający z rozporządzenia.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przyjmowanie do DPS osób niezgodnie z jego typem.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) wydaje się następujące zalecenie pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

społecznej. Do poddanych analizie kwalifikacji pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego Domu uwag się nie wnosi.

Budynek Jednostki spełniał warunki określone w § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a-c rozporządzenia w zakresie udogodnień dla osób niepełnosprawnych i zainstalowania systemów alarmowych. Pokoje mieszkańców spełniały standard metrażu oraz wyposażenia. Jednostka gwarantuje warunki sanitarne, zgodnie z normą określoną w § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, tj. liczba łazienek zapewniała możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby. Sanitariaty wyposażone były w uchwyty dla osób niepełnosprawnych. Jednostka zapewniała w Domu organizację wyżywienia zgodną z przepisami. Dbano o zaopatrzenie mieszkańców w odzież i obuwie oraz w odpowiednią ilość środków czystości.

W ramach usług opiekuńczych mieszkańcy Domu mieli zapewnioną opiekę i pielęgnację oraz pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych. Jednostka umożliwiała i organizowała mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych; zabezpieczano mieszkańcom ciągłość leczenia farmakologicznego oraz dostęp do pomocniczych środków chłonnych. Jednostka pokrywała opłaty ryczałtowe oraz częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych, co spełniło wymogi art. 58 ust. 3 ustawy.

Jednostka organizowała w ramach usług wspomagających terapię zajęciową i zapewniała mieszkańcom rehabilitację ruchową. W Domu podejmowane były działania w zakresie podnoszenia sprawności i aktywizacji mieszkańców, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej. Dbano o zaspokojenie potrzeb kulturalnych, turystycznych i religijnych podopiecznych, jak również o rozwój samorządności mieszkańców. Pracownicy Jednostki podtrzymywali więzi podopiecznych z rodziną oraz społecznością lokalną. Mieszkańcy Domu korzystali z biblioteki i prasy, jak również mieli możliwość zapoznania się z przepisami prawnymi dotyczącymi domów pomocy społecznej. Pensjonariusze mogli wnosić skargi i wnioski oraz mieli możliwość kontaktu z Dyrektorem Jednostki.

Jednostka zapewniała mieszkańcom przechowywanie przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych, a postępowanie w tym zakresie uregulowano stosowną procedurą. Depozyty po zmarłych mieszkańcach przekazywano uprawnionym zgodnie z ustawą z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. Nr 208, poz. 1537 ze zm.).

Ad. 1. Bezwzględnie przestrzegać obowiązku przyjmowania do Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla osób przewlekle somatycznie chorych osób kwalifikujących się do takiego typu domu.

Podstawa prawna: § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Ząbkowickiego
2. aa.

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

